

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120359224
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:6120359224.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105 zastúpený: JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, proti žalovanému: S. P., A.. XX. XX. XXXX, S. W. W. X, XXX XX W., o zaplatenie 1.516,80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 870,63 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 870,63 eur od 6.12.2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 15% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 9.8.2020 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 1516,80 eur, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1220,56 eur od 3.12.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 264,70 eur od 3.12.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že jeho právny predchodca spoločnosť Zinc Euro, a.s., IČO: 47 918 551 (ďalej len „ZINC EURO“) a Investor uzatvorili podľa § 51 Občianskeho zákonníka zmluvu - RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR - NOVÁCIA. Predmetom tejto zmluvy bol záväzok ZINC EURO vyhľadávať pre Investora/Investorov jednotlivých dlžníkov a obstaráť v mene a na účet Investora uzatvorenie Zmluvy o pôžičke s dlžníkom. Súčasťou tejto zmluvy podľa čl. 12 bolo aj splnomocnenie Investora pre ZINC EURO, aby v jeho mene a na jeho účet uzatvoril Zmluvu o pôžičke a na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky poskytnutej Zmluvou o pôžičke. Podľa § 51 Občianskeho zákonníka bola uzatvorená medzi ZINC EURO a žalovaným RÁMCOVÁ ZMLUVA - DLŽNÍK. Predmetom tejto zmluvy bol záväzok ZINC EURO vyhľadávať pre žalovaného - Dlžníka jednotlivých investorov a obstaráť v mene a na účet žalovaného uzatvorenie Zmluvy o pôžičke s Investorom. Súčasťou tejto zmluvy podľa čl. 8 bolo aj splnomocnenie žalovaného pre ZINC EURO, aby v jeho mene a na jeho účet uzatvorila Zmluvu o pôžičke a to podľa záväzného pokynu žalovaného - záväznej žiadosti o pôžičku. Na základe záväznej žiadosti o pôžičku a vyššie uvedených rámcových zmlúv bola v súlade s § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka uzatvorená medzi Investorom a žalovaným Zmluva o pôžičke, predmetom, ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a záväzok dlžníka peňažné prostriedky spolu s dohodnutým úrokom vrátiť Investorovi. V zmysle uzatvorenej Záväznej žiadosti o pôžičku, RÁMCOVEJ ZMLUVY - DLŽNÍK, sa žalovaný zaviazal

zaplatiť ZINC EURO poplatky za poskytnuté služby, ktoré boli individuálne so žalovaným dohodnuté a s ktorými bol žalovaný riadne oboznámený a to: Poplatok za obstaranie záležitosti (tzv. ZINCÚrok) špecifikovaný v záväznej žiadosti o pôžičku, t.j. uzatvorenie Zmluvy o pôžičke a za následnú správu pôžičiek, ktorého výška je priamo závislá od výšky úroku požadovaného zo strany Investora a to tak, že predstavuje rozdiel medzi výškou ZINCÚroku požadovaného dlžníkom a výškou úroku požadovaného zo strany Investora. Poplatok je vopred oznámený žalovanému v rámci predzmluvnej dokumentácie (Informačné povinnosti predávajúceho - poskytovateľa služieb) a v záväznej žiadosti o pôžičku. Na základe uzatvorenej zmluvy o pôžičke poskytol Investor žalovanému peňažné prostriedky v nižšie uvedenej výške, na účet uvedený v záväznej žiadosti o pôžičku, ktoré sa dlžník zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach. Zmluvné strany (veriteľ a dlžník) sú z dôvodu zjednodušenia administrácie a komunikácie na diaľku označené identifikačnými kódmi. Prehľad poskytnutých pôžičiek žalovanému investormi spolu s uvedením ich výšky, dohodnutého úroku a dátumu uzatvorenia Zmluvy o pôžičke a dlžnej sumy uvádzal žalobca nasledovne: Investor F. O. s ID kódom RKVP3RNR9Q5M poskytol na základe zmluvy č. 2018025722 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 500 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 407,43 eur, úrok je 10,82 eur; nesplatená suma celkom je 418,25 eur, Investor F. U. s ID kódom JAL27ABYJP8B poskytol na základe zmluvy č. 2018025723 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 500 eur s ÚS 9 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 409,54 eur, úrok je 13,6 eur; nesplatená suma celkom je 423,14 eur, Investor Y. X. s ID kódom WJZPEG7K92YL poskytol na základe zmluvy č. 2018025724 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 300 eur s ÚS 5,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 242,67 eur, úrok je 4,72 eur; nesplatená suma celkom je 247,39 eur, Investor H. C. s ID kódom N572ZNKBL2DR poskytol na základe zmluvy č. 2018025725 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 5 eur s ÚS 5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 4,1 eur, úrok je 0,09 eur; nesplatená suma celkom je 4,19 eur, Investor U. O. s ID kódom 3MWQ56L772ER poskytol na základe zmluvy č. 2018025726 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 90 eur s ÚS 0 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 71,2 eur, úrok je 0 eur; nesplatená suma celkom je 71,2 eur, Investor F. O. s ID kódom 8YGPM979KQLV poskytol na základe zmluvy č. 2018025727 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 30 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 24,45 eur, úrok je 0,67 eur; nesplatená suma celkom je 25,12 eur, Investor F. O. s ID kódom 697QBK6DRQWM poskytol na základe zmluvy č. 2018025728 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 30 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 24,45 eur, úrok je 0,67 eur; nesplatená suma celkom je 25,12 eur, Investor Y. Š. s ID kódom 8YG2M7KKMQLV poskytol na základe zmluvy č. 2018025729 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 20 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 16,31 eur, úrok je 0,44 eur; nesplatená suma celkom je 16,75 eur, Investor F. S. s ID kódom GN62JJYZ2W5 poskytol na základe zmluvy č. 2018025730 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 20 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 16,31 eur, úrok je 0,44 eur; nesplatená suma celkom je 16,75 eur, Investor X. A. s ID kódom DAYPYGMNBPBZ poskytol na základe zmluvy č. 2018025731 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 5 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 4,1 eur, úrok je 0,09 eur; nesplatená suma celkom je 4,19 eur. Listom zo dňa 2.12.2019 Investor prostredníctvom splnomocnenca ZINC EURO pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti pôžičky, a to z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovaným splácať dohodnuté splátky pôžičky riadne a včas. ZINC EURO ako postupník a Investor ako postupca v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka a čl. 9. bod 2. RÁMCOVEJ ZMLUVY INVESTOR - NOVÁCIA uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej Investor postúpil pohľadávku vzniknutú z titulu vyššie uvedenej Zmluvy o pôžičke voči žalovanému spoločnosti ZINC EURO. ZINC EURO ako postupca a žalobca ako postupník v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej ZINC EURO postúpil pohľadávku vzniknutú z titulu vyššie uvedenej Zmluvy o pôžičke a RÁMCOVEJ ZMLUVY - DLŽNÍK žalobcovi. Právnym titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňuje voči žalovanému pohľadávku, je zmluva o pôžičke uzatvorená v súlade s § 657 Občianskeho zákonníka, RÁMCOVÁ ZMLUVA - DLŽNÍK uzatvorená podľa § 51 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zmluva o postúpení pohľadávok uzatvorená medzi Investorem a ZINC EURO a následne medzi ZINC EURO a žalobcom v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to poštovým podacím hárkom č. EPH198943123, Informačnými povinnosťami predávajúceho z 6.7.2018, Oznámeniami o postúpení pohľadávky z 3.2.2020, Oznámením o zmene spôsobu zaúčtovania mesačných zinsplátok z 12.4.2019, Listami adresovanými žalovanému z 19.12.2019, kópiami doručeníek, Výzvou na zaplatenie - predžalobnou výzvou z 12.5.2020, Príkaznou zmluvou z 30.6.2018, Príkaznou zmluvou z 4.10.2016, Príkaznou zmluvou z 9.5.2017, Príkaznou zmluvou z 15.2.2018, Príkaznou zmluvou z 12.12.2017,

Príkaznou zmluvou z 8.6.2018, Príkaznou zmluvou z 5.4.2017, Rámcovou zmluvou investor z 15.2.2018, Rámcovou zmluvou investor z 12.12.2017, Rámcovou zmluvou investor z 13.12.2018, Splátkovým kalendárom, obálkami s kópiami doručeníek, Oznámeniami o vyhlásení okamžitej splatnosti pôžičky z 2.12.2019, Závaznou žiadosťou o pôžičku a Súhlasom s poskytnutím a spracovaním osobných údajov z 6.7.2018, Zmluvami o postúpení pohľadávok medzi F. O., F. U., Y. X., H. C., U. O., F. O.Y., F. O., Y. Š., F. S., X. A. ako postupcami a spoločnosťou Zinc Euro ako postupníkom, Zmluvou o pôžičke č. 2018025722, Zmluvou o pôžičke č. 8018025723, Zmluvou o pôžičke č. 2018025724, Príkaznou zmluvou z 4.10.2016, Príkaznou zmluvou z 13.12.2018, Protokolom o odovzdaní dokumentácie - odpredaj pohľadávky, Rámcovou zmluvou -dlžník z 6.7.2018, Rámcovými zmluvami investor medzi spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a investormi F. O., F. U., Y. X., H. C., U. O., F. O., F. O., Y. Š., F. S., X. A., Zmluvou o pôžičke č. 2018025725, Zmluvou o pôžičke č. 2018025726, Zmluvou o pôžičke č. 2018025727, Zmluvou o pôžičke č. 2018025728, Zmluvou o pôžičke č. 2018025729, Zmluvou o pôžičke č. 2018025730, Zmluvou o pôžičke č. 2018025731, vyjadrením žalobcu o pokračovaní v konaní na príslušnom súde, vyjadrením žalobcu z 21.5.2021 s prílohami, a to hárkom označeným ako základná tabuľka a hárkom označeným ako spk, vyjadrením žalobcu z 8.6.2021 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Podľa Závaznej žiadosti o pôžičku zo dňa 6.7.2018 žalovaný splnomocnil spoločnosť Zinc Euro, a.s., aby uzatvorila v jeho mene s jedným alebo viacerými investormi Zmluvy o pôžičke. Celková výška žiadanej pôžičky predstavovala 1500,- eur, doba splácania bola 48 mesiacov, celková výška splátky 56,67 eur, Zinc úrok predstavoval 38,5% ročne.

5. Žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Zinc Euro, a.s., dňa 6.7.2018 podľa § 51 Občianskeho zákonníka RÁMCOVÚ ZMLUVU - DLŽNÍK, na základe ktorej sa spoločnosť Zinc Euro a.s. zaviazala vyhľadať pre žalovaného investorov a zároveň v zmysle čl. 1 tejto rámcovej zmluvy bolo jej predmetom taktiež obstaráť v mene a na účet dlžníka uzatvorenie Zmluvy o pôžičke s investorom za podmienok stanovených v tejto zmluve. Zmluvou sa spoločnosť Zinc Euro a.s. zaviazala poskytnúť žalovanému sprostredkovanie finančnej služby a žalovaný sa zaviazal zaplatiť za to Zinc Euro a.s. odplatu vo forme dohodnutých poplatkov za jednotlivé služby vo výške a za podmienok stanovených v zmluve. V predmetnej zmluve je uvedený identifikačný kód pridelený žalovanému VYKP-DB6W-LQ4Z.

6. Zároveň boli medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a jednotlivými investormi, t. j. F. O., F. U., Y. X., H. C., U. O., F. O., F. O., Y. Š., F. S., X. A., podpísané zmluvy označené ako RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR alebo RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR - NOVÁCIA, pričom predmetom týchto zmlúv bol záväzok právneho predchodcu žalobcu vyhľadať pre investorov jednotlivých dlžníkov a obstaráť v mene a na účet investorov uzatvorenie zmlúv o pôžičke s dlžníkmi, a zároveň záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť investorom iné služby za podmienok a spôsobom dojednaným v zmluve.

7. Žalovanému následne Investor F. O. s ID kódom RKVP3RNR9Q5M poskytol na základe zmluvy č. 2018025722 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 500 eur s úrokovou sadzbou 7,5 % p.a., Investor F. U. s ID kódom JAL27ABYJP8B poskytol na základe zmluvy č. 2018025723 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 500 eur s úrokovou sadzbou 9 % p.a., Investor Y. X. s ID kódom WJZPEG7K92YL poskytol na základe zmluvy č. 2018025724 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 300 eur s úrokovou sadzbou 5,5 % p.a., Investor H. C. s ID kódom N572ZNKBL2DR poskytol na základe zmluvy č. 2018025725 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 5 eur s úrokovou sadzbou 5 % p.a., Investor U. O. s ID kódom 3MWQ56L772ER poskytol na základe zmluvy č. 2018025726 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 90 eur s úrokovou sadzbou 0 % p.a., Investor F. O. s ID kódom 8YGPM979KQLV poskytol na základe zmluvy č. 2018025727 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 30 eur s úrokovou sadzbou 7,5 % p.a., ktorej Investor F. O.Č. s ID kódom 697QBK6DRQWM poskytol na základe zmluvy č. 2018025728 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 30 eur s úrokovou sadzbou 7,5 % p.a., Investor Y. Š.G. s ID kódom 8YG2M7KKMQLV poskytol na základe zmluvy č. 2018025729 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 20 eur s úrokovou sadzbou 7,5 % p.a., Investor F. S.Č. s ID kódom GN62JJYZ2W5 poskytol na základe zmluvy č. 2018025730 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 20 eur s úrokovou sadzbou 7,5 % p.a., Investor X. A. s ID kódom DAYPYGMNBPBZ poskytol na základe zmluvy č. 2018025731 z 11.07.2018 pôžičku vo výške 5 eur s úrokovou sadzbou 7,5 % p.a.

8. Jednotliví investori ako príkazcovia na základe príkazných zmlúv zaviazali sa v mene a na účet spoločnosti Zinc Euro, a.s. ako príkazníka zo zmluvy o pôžičke postúpiť všetky pohľadávky na budúceho postupníka, ktorým je tretia osoba - nový veriteľ.

9. Listom z 2.12.2019 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti pôžičky“ spoločnosť Zinc Euro, a.s. vyhlásila okamžitú splatnosť desiatich vyššie uvedených pôžičiek zo zmlúv č. 2018025722, č. 2018025723, 2018025724, č. 2018025725, č. 2018025726, č. 2018025727, č. 2018025728, č. 2018025729, č. 2018025730, č. 2018025731. Celkový dlh k uvedenému dňu z vyššie špecifikovaných zmlúv predstavoval 1516,80 eur. Istina predstavovala 1220,56 eur. Podľa predloženej kópie doručky bol predmetný list žalovanému doručený dňa 6.12.2019.

10. Jednotliví investori zmluvami o postúpení pohľadávok ako postupcovia postúpili svoje pohľadávky voči dlžníkom na postupníka - spoločnosť Zinc Euro, a.s., čo je zrejmé z predložených listov spoločnosti Zinc Euro, a.s. z 19.12.2019. Podľa predloženej kópie doručky bola predmetná listina žalovanému doručená dňa 23.12.2019.

11. Právny predchodca žalobcu postúpil ku dňu 14.1.2020 svoju pohľadávku voči žalovanému so všetkým príslušenstvom na aktuálneho žalobcu, ako to vyplynulo z Oznámení o postúpení pohľadávky z 3.2.2020.

12. Žalobca listom z 12.5.2020 vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy 1536,86 eur v lehote 5 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

13. Žalobca vo vyjadrení z 21.5.2021 uviedol, že vysvetlenie predloženého dôkazu je postačujúce, spolu so skutkovými tvrdeniami uvádzanými v žalobe, ku ktorým všetkým žalobca predložil aj dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to už v konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica. Zo špecifikácie žalovanej sumy je zrejmé, že celkovo bolo jednotlivými zmluvami o pôžičke žalovanému poskytnutých 1500,- eur, pričom žalovaný k uvedeným zmluvám uhradil spoločne sumu 629,37 eur. Platby žalovaného boli zarátané v sume 279,44 eur na istinu, v sume 92,20 eur na úrok, v sume 257,73 eur na úhradu poplatku a v sume 0,- eur na úhradu poplatku za opomienku.

14. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 52a ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

22. Právny vzťah medzi stranami sporu súd posudzoval podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

23. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

24. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

25. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa §7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:
a) druh spotrebiteľského úveru,

- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

29. Podľa §9 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

30. Podľa §9 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými

vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

31. Podľa §9 ods. 9 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

32. Podľa §9 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka alebo osobitného zákona.18a)

33. Podľa §9 ods. 12 zákona o spotrebiteľských úveroch, Všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, musia byť obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

34. Podľa §9 ods. 13 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak ďalej nie je ustanovené inak, veriteľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie vzájomne závislej zmluvy, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a najmä ktorej predmetom je čo aj len sčasti plnenie, ktoré je veriteľ podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti povinný poskytovať spotrebiteľovi aj bez uzavretia takejto zmluvy. Získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poisťovnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.

35. Podľa §9 ods. 14 zákona o spotrebiteľských úveroch, akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty podľa osobitných predpisov.18aa) Každé plnenie vyberané veriteľom alebo treťou osobou v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere je veriteľ povinný bezodkladne evidovať podľa osobitného predpisu;18ab) na tento účel sa veriteľ nemôže dovolávať skutočnosti, že plnenie prijala tretia osoba.

36. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b)zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),

c)zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo

d)v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e)veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,18b)

f)veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g)ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

37. Podľa §11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

38. Podľa §11 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

39. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

40. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

41. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal

42. V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

43. Podľa § 526 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

44. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. Občianskeho zákonníka, pričom postúpenie pohľadávok z tzv. investorov na právneho predchodcu žalobcu a následne na aktuálneho žalobcu nebolo právne relevantným spôsobom spochybnené, pričom žalobca predložil jednotlivé zmluvy o postúpení pohľadávok z tzv. investorov na právneho predchodcu žalobcu ako aj oznámenie o postúpení pohľadávok týkajúce sa postúpenia pohľadávok na žalobcu. Súd je toho názoru, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní. „Podľa právneho názoru odvolacieho súdu relevantným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi je bez ďalšieho založená aj aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd ju akceptuje bez toho, aby skúmal ako prejudiciálnu otázku existenciu, resp. platnosť zmluvy o postúpení.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4 Obo 210/01)

45. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah

zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

46. Podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

47. Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

48. Podľa § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>> a agresívna obchodná praktika podľa § 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>>.

49. Podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k existencii produktu alebo k povahe produktu,

50. Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak s prihliadnutím na jej charakter, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostriedku opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

51. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 3, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmy z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

52. Na základe vykonaného dokazovania bolo potrebné v prvom rade ustáliť, či zmluvy o pôžičkách ako ich uzatvoril žalovaný s jednotlivými investormi, ktoré boli následne postúpené na právneho predchodcu žalobcu a následne na súčasného žalobcu podliehajú spotrebiteľskej kontrole, teda či sa jedná o mluvy spotrebiteľské v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

53. Zo zisteného skutkového stavu, a to najmä jednotlivých predložených listinných dôkazov a samotného opísaného postupu pri uzatváraní jednotlivých zmlúv o pôžičkách ako aj postupu pri vyhlásení ich predčasnej splatnosti vyplynulo, že žalovaný ako spotrebiteľ a dlžník, ktorý je fyzickou osobou má mať predstavu, že uzatvára zmluvy s neurčitým okruhom neznámych investorov a navodzuje sa tak dojem vzťahu medzi fyzickými osobami.

54. Postup pri vzniku úverových právnych vzťahov bol taký, že najskôr najskôr bola uzavretá RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR medzi spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a investormi, ktorí mali byť veriteľmi, následne došlo k uzatvoreniu RÁMCOVEJ ZMLUVY DLŽNÍK medzi spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a žalovaným, ktorý mal byť dlžníkom a následne na základe záväznej žiadosti o pôžičku medzi žalovaným ako žiadateľom a spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a zmluvy o pôžičke medzi žalovaným a investormi ako veriteľmi bola žalovanému poskytnutá pôžička od investorov. Napokon pri nesplácaní pôžičky podľa ustanovení zmluvy došlo k zosplateniu pôžičky nie investormi, ktorí požičali peniaze dlžníkovi, ale opäť spoločnosťou Zinc Euro, a.s.. Následne došlo k postúpeniu pohľadávky z investorov na spoločnosť Zinc Euro, a.s., ktorá pohľadávku postúpila žalobcovi.

55. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že celý proces sprostredkovania tejto pôžičky bol riadený a koordinovaný spoločnosťou Zinc Euro, a.s., pričom v žiadnom prípade nešlo o náhodný postup, ale

vopred premyslený, v snahe v rozpore s normami spotrebiteľského práva tieto normy obchádzať. Jedná sa u právneho predchodcu žalobcu o evidentnú snahu o obchádzanie spotrebiteľského práva, najmä s cieľom vyhnúť sa ustanoveniam o najvyššej prípustnej odplate v spotrebiteľských vzťahoch.

56. Postup tzv. investorov spolu s právnym predchodcom žalobcu, keďže ide o koordinované procesy, možno bezpochyby zaradiť do definície nekalej obchodnej praktiky, ako to vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení.

57. Súd v prejednávanej veci celé uvedené konanie právneho predchodcu žalobcu podrobil skúmaniu z pohľadu súladu s dobrými mravmi.

58. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

59. Podľa Čl. 5 základných princípov zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prietahom v konaní.

60. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

61. Občiansky zákonník, ani iný predpis, nedefinuje pojem dobré mravy. Teória a súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Z toho vyplýva, že tieto morálne pravidlá majú objektívnu povahu, a preto akékoľvek súhlasné, a teda subjektívne motivované vyhlásenie zmluvných strán, nie je smerodajné v tom, či nimi uzavretá zmluva je v súlade s dobrými mravmi, alebo nie. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. augusta 2008, sp. zn. 16Co/152/2008).

62. Z vyššie opísaného modelu poskytovania pôžičiek právneho predchodcu žalobcu je zrejmé, že jediným jeho účelom je obísť, resp. vyhnúť sa akýmkoľvek pravidlám a právnym predpisom a právnym normám regulácie podnikania, či už bankových alebo nebankových subjektov poskytujúcich úvery, resp. spotrebiteľské pôžičky, vrátane vymknutia a vyčlenenia sa spod kontroly a dozoru Národnej banky Slovenska, ako kontrolného orgánu uvedených subjektov. Súd tak vyhodnotil celý rad zmluvných vzťahov, z ktorého žalobca odvíja svoj nárok, ako súbor právnych úkonov, ktorých účelom je obísť zákon a zároveň ktoré odporujú zákonu podľa §39 Občianskeho zákonníka, a preto sú tieto právne úkony neplatné. Ide o vzájomne závislé spotrebiteľské zmluvy podľa §52a ods. 2 Občianskeho zákonníka, je možné konštatovať z uvedených dôvodov neplatnosť týchto zmlúv. Okrem toho je predmetné uzavretie vzájomne závislých zmlúv možné hodnotiť ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere na základe s poukazom na vyššie citované ust. §9 ods. 7, veta in fine zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôkazné bremeno ohľadne preukázania, že sa nejedná o zmluvy spotrebiteľské leží v danom prípade na žalobcovi ako veriteľovi (právnemu predchodcov veriteľa) ako to vyplýva z vyššie cit. § 9 ods. 7 poslednej vety zákona o spotrebiteľských úveroch.

63. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 6.7.2018 zmluvu o značenú ako „Závazná žiadosť o pôžičku“, na základe ktorej právny predchodca žalobcu uzatvoril v jeho mene s jedným alebo viacerými investormi zmluvy o pôžičke. V tejto záväznej žiadosti o pôžičku si právny predchodca žalobcu a žalovaný dohodli úrok vo výške 38,50 % ročne.

64. V zmysle uvedenej zmluvy tak bola pôžička žalovanému poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 38,50 %.

65. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

66. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

67. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

68. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov (48 splátok - 4 roky podľa zmluvy) v júli 2018 činil úrok 5,04 % p.a. (nové obchody). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako sedemnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

69. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

70. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

71. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

72. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide

o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

73. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

74. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 763,89 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 663.89 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

75. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnené žalobou.

76. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

77. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívy dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

78. Súd poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevyklučuje uplatnenie korektívy dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť

pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

79. Pokiaľ ide o konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti sú poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

80. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68% ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

81. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pri odplate má sa na mysli súbor všetkých poplatkov, nákladov a iných nárokov vrátane úroku z úveru, pričom uvedené neznamena, že už samotný úrok z úveru nie je možné vyhodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi. Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty (porovnaj § 9 ods. 14 zákona o spotrebiteľských úveroch).

82. Pokiaľ by dodávateľ v rámci odplaty za úver požadoval aj ďalšie poplatky a náhradu rôznych nákladov, súd v prvom rade posúdi ich dôvodnosť (aj napríklad v súvislosti s tzv. teóriou skutočného plnenia v spotrebiteľských zmluvách, kedy je súd povinný skúmať, či zmluvná podmienka neobsahuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 18Co/109/2011) a až následne by porovnal, či celková odplata nie je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

83. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

84. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamena, že by súd aj v takom prípade

nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

85. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

86. „Aplikáciu § 3 OZ nevylučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

87. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 12,54 %, teda prekročenie tejto úrokovkej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 6 rokov, o skoro 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

88. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

89. Dohodnutá výška úrokov 38,50 % ročne uvedená v zmluve podstatne, a to viac ako sedemnásobne prevyšuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných v čase uzavretia zmluvy.

90. Je potrebné navyše zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újinné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

91. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaného právny predchodca žalobcu mal nejaké údaje o výške príjmu žalovaného vyplývajúce zo žiadosti o pôžičku z 6.7.2018, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

92. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovanej iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

93. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

94. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcim dobrým mravom a za situácie, keď pol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

95. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom podľa písm. h) musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

96. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p).

97. V predmetných zmluvách o pôžičke jednoznačne absentoval údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť pôžičiek.

98. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, ako je vyššie uvedené, je teda údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarcu v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť aj všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluvách spomínaný údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov chýba.

99. V jednotlivých zmluvách o pôžičkách uzavretých medzi investormi ako veriteľmi a žalovaným ako dlžníkom chýba ročná percentuálna miera nákladov ako aj celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nie sú uvedené ani všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V zmluvách o spotrebiteľskom úvere tak chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. h).

100. V dôsledku absencie obligatórných náležitostí zmlúv, vzhľadom k čomu je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, úroku odporujúcemu dobrým mravom, pochybností o platnosti zmluvy (zmlúv) z dôvodu obchádzania zákonných ustanovení, ako sa uvedenými skutočnosťami súd zaoberal vyššie, žalovaný by mal podľa názoru súdu žalobcovi vrátiť nanajvýš sumu poskytnutého úveru, teda sumu 1500,- eur po odrátaní všetkých doposiaľ vykonaných úhrad v sume 629,37 eur, čo nespochybnili strany sporu, súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 870,63 eur so zákonným úrokom z omeškania a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol.

101. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručенú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručенú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

102. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vhozením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

103. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložením do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

104. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 870,63 eur od 6.12.2019 do zaplatenia. Žalobca výzvou z 2.12.2019 vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, pričom do dispozície žalovaného sa uvedená listina dostala dňa 5.12.2019, ako to vyplýva z predloženej doručky.

105. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 6.12.2019 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5,00 % ročne.

106. Súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

107. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

108. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

109. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

110. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

111. Z pôvodne uplatnenej sumy 1516,80 eur s príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 870,63 eur spolu s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol.

112. Žalobcov úspech tak predstavoval 57,40% a neúspech 42,60%. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 15 % (57,40% - 42,60%=14,80%), ktorým súd proti žalovanému aj priznal.

113. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.